

09.09.2021

Suomen metsäkeskus
Satu Mänttari
Aleksanterinkatu 18 A
15140 Lahti

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto: Nurmijärvi, metsänkäyttöilmoitus kiinteistöllä 543-409-16-15 Metsä-Helkku

HEL 2021-010020 T 11 03 01

Metsänkäyttöilmoitus 1-2021-93302

Suomen metsäkeskus on lähettänyt Keski-Uudenmaan alueelliselle vastuumuseolle metsänkäyttöilmoituksen nro 1-2021-93302, joka koskee Nurmijärvellä sijaitsevaa kiinteistöä 543-409-16-15 Metsä-Helkku.

Metsänkäyttöilmoitus on lähetetty, koska suunnitellulla metsänkäyttöalueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaama kiinteä muinaisjäänös Helkku (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 1000013303), joka on historiallisen ajan kivirakenne. Kohteen on tarkastanut viimeksi maastossa 2010 Museoviraston intendentti Marianna Niukkanen.

Kiinteän muinaisjäänöksen muodostaa kolme kivistä ladottua vallia. Se sijaitsee Helkun tilakeskuksen pohjoispuolella olevalla mäellä, Nummenpäästä 3,5 km eteläkaakkoon, metsittyneellä, paikoin jyrkkärinteisellä mäellä. Luoteisrinteellä on noin 150 metriä pitkä, L-kirjaimen muotoinen valli (n. 120 m + 35 m, "puolustussuunta" luoteeseen ja lounaaseen) ja eteläosassa kaksi peräkkäistä suoraa vallia, joiden yhteispituus on noin 50 metriä ("puolustussuunta" lounaaseen). Vallit on ladottu sekä pyöreähköistä että teräväsärmäisistä, mahdollisesti tulella hajotetuista kivistä. Vallien paksuus on metrin luokkaa ja korkeus 30–60 cm. Vallit ovat kärsineet paikoin vaurioita aiemmin tehdyissä metsätyöissä. Kohteen ajoitusta ja käyttötarkoitusta ei tunneta. Kohde saattaa liittyä venäläisen sotaväen toimintaan alueella isonvihan tai Suomen sodan aikana, ja myös sen liittymistä jotenkin "Nurmijärven rosvoihin" on arvailtu. Mäen laki on noin 80 metrin korkeudessa, ja sieltä on ollut laajat näkymät. Kohteen länsipuolella kulkee Nummenpään ja Lepsämän kylien välinen tie, joka ei kuitenkaan ole ollut erityisen merkittävä kulkuväylä.

09.09.2021

Muinaisjäännösalueen rajaus on merkitty oheiseen karttaliitteeseen punaisella rasteroinnilla. Vallien sijainnin keskikohta on merkitty punaisella pisteellä ja vallien päätepisteet punaisilla tähdillä.

Kiinteä muinaisjäännös sijaitsee metsänkäyttökuviolla 21.0. Kuviolla on tarkoitus tehdä kasvatushakkuu, joka toteutetaan harvennushakkuuna. Metsänkäyttöilmoituksessa on tiedostettu kiinteän muinaisjäännöksen sijainti alueella ja esimerkillisesti todettu, että työt suoritetaan noudattaen erityistä varovaisuutta.

Metsänhoito voidaan toteuttaa kuviolla ilmoituksen mukaisesti mutta töiden toteuttamisessa on varmistuttava, ettei muinaisjäännöstä vahingoiteta. Vallien sijaintipaikat on saatettava kaikkien paikalla toimivien tietoon ennen töiden aloittamista ja ne on merkittävä töiden ajaksi maastoon esim. kuitunauhalla. Kivivallien päälle tai läheisyyteen ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätteitä. Työkoneiden ajoreitit tulee suunnitella siten, että ne eivät vaurioita valleja ja kiertävät ne vähintään kahden metrin etäisyydeltä.

Linkki kohteen tietoihin muinaisjäännösrekisterissä:
<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013303>

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Liitteet

1 Karttaliite lausuntoon metsänkäyttöilmoituksesta 1-2021-93302

Tiedoksi

Museovirasto
Maanomistaja: Nordpine Forest Oy
Hakkuuoikeuden haltija: Stora Enso Oyj / Edvard Olin

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

3 (3)

09.09.2021

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566